

Erdős András Patrik (ELTE Eötvös József Collegium)

**„Nem tűrhetjük, hogy most is úgy bánjanak velünk, mint a régi társadalomban”
– A Tanácsköztársaság emancipációs programjának propagandája és valósága**

A szocialista mozgalom utópikus elképzelései a jövő ideális társadalmáról hamar magukévá tették a teljes (politikai, gazdasági és társadalmi) női emancipáció programját. Leghíresebb összefoglalását az ideológia ezen aspektusának August Bebel *A nő és a szocializmus* című munkája adja. Noha céljait tekintve első látásra egybeesett a szocialisták és a feministák szándéka, valójában komoly ellentét feszült közöttük. Az osztályszempontú értelmezés ugyanis a nők helyzetét nem látta kiemelten kezelendőnek; őket a számos elnyomott csoport egyikének tekintette, akiknek felszabadulása majd a kapitalizmus széttűzésével automatikusan megvalósult.

Előadásomban szeretném részletesen bemutatni a kommunista emancipációs programokat és propagandisztikus ígéreteket, amelyek a különböző női csoportok megnyerésére irányultak. Ezt követően ismertetném a nők valós helyzetét a proletárdiktatúra hónapjaiban, és elemzés alá venném elmélet és gyakorlat sokszor igen markáns eltérését. Mi valósult meg a csábító ígéretekből? Mi sikerült félre a „munkáskérdés van, nem nőkérdés” hozzáállás jegyében? Milyen problémákat, ellentmondásokat okozott az, hogy a társadalom nem változott meg a politikai rendszerrel ellentétben egyik napról a másikra?

Kutatásomhoz primer forrásokként a korabeli feminista és kommunista sajtót használtam fel, illetve a Tanácsköztársaság női olvasókat célzó pamfletjeit és röpiratait. Emellett Bebel említett munkáját tanulmányoztam, valamint a korszak munkásmozgalmaiban résztvevő nők életrajzeit.

Varga Tímea (PTE Grastyán Endre Szakkollégium)

Az iraki mandátum legproblémásabb vilájeje: Moszul helyzete az első világháború után

Az első világháborút követően felbomlott az Oszmán Birodalom, és a nyugati nagyhatalmak szabad kezet kaptak a Közel-Kelet helyzetének rendezésében. Nagy-Britannia és Franciaország a háború alatt és után titkos és kevésbé titkos egyezményekben osztotta fel egymás között a térséget, amelynek eredményeként született meg Irak, Nagy-Britannia fennhatósága alatt.

Az új állam határait a britek elsősorban saját gazdasági és stratégiai érdekeiket szem előtt tartva húzták meg, figyelmen kívül hagyva a helyi vallási és etnikai viszonyokat, valamint a szomszédos országok követeléseit. Az Oszmán Birodalom három egymástól leginkább különböző tartományát egy állam keretei közé záró határvonalak sok belpolitikai problémát, illetve nemzetközi konfliktust okoztak a fiatal államnak, melynek hatását napjainkban is jól érzékeljük. Az államot alkotó